สภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

CONDITIONS AND GUIDELINES FOR THE ADMINISTRATING SCOUT ACTIVITIES IN PART OF ADMINISTRATIVE IN KHOR MUE LAK SCHOOL GROUP. TAK PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2.

[1]จุไรรัตน์ ดวงคำ และ [2]ปณตนนท์ เถียรประภากุล

[1]Jurairat Duangkham and [2]Panotnon Teanprapakun

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ประเทศไทย

Lampang Rajabhat University, Thailand.

Jurairat.Duangkham@hotmail.com

Received :December 5,2024; **Revised** :January 16, 2025; **Accepted** :January 29,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 2) การศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ด้านผู้บริหารสูงที่สุด คือด้านการนำองค์กร (μ = 3.79) รองลงมาคือ ด้านการควบคุม (μ = 3.70), ด้านการจัดการองค์กร (μ = 3.69) และด้านการวางแผน (μ = 3.67) ตามลำดับ และข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหาร

---

[1]นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

[2]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 13 แนวทาง ประกอบด้วยด้านการวางแผน จำนวน 3 แนวทาง ด้านการจัดองค์การ 3 แนวทาง ด้านการนำองค์กร จำนวน 4 แนวทาง และด้านการควบคุม จำนวน 3 แนวทาง

คำสำคัญ : การบริหารกิจกรรมลูกเสือ

Abstract

This research article aimed to: 1) to investigate the conditions of administrating scout activities in part of administrative in Khor Mue Lak School group. Tak Primary Educational Service Area Office 2. 2) to explore the guidelines for administrating scout activities in part of administrative for Khor Mue Lak School cluster. Tak Primary Educational Service Area Office 2. The research findings are as follows: 1) The overall conditions of administrating scout activities in part of administrative for Khor Mue Lak School group. Tak Primary Educational Service Area Office 2. is assessed to be at a high level : Leading (μ = 3.79), controlling (μ = 3.70), Organizing (μ = 3.69) and Planning (μ = 3.67) respectively 2) There are 4 aspects total 13 guidelines for administrating scout activities in part of administrative include Planning aspects with 3 specific guidelines; Organizing aspects with 3 specific guidelines; Leading aspects with 4 specific guidelines; and controlling aspects with 3 specific guidelines.

Keyword : Organizing Scout Activities

บทนำ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมไทยปัจจุบัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทำให้เกิดสังคมแห่งการแข่งขันมากขึ้น คนในสังคมขาดคุณธรรม จริยธรรมขาด ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งเด็กและเยาวชนต่างได้รับอิทธิพลโดยตรงจาก บริบทสังคมดังกล่าว สังคมที่มีค่านิยมทางวัตถุสูงมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ เอาเปรียบซึ่งกันและกัน ผลของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้สังคมเกิดปัญหา ส่วนหนึ่งอาจมาจากความเจริญก้าวหน้า ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้วัฒนธรรมต่างชาติได้เข้ามามีอิทธิพลต่อ สังคมไทย เด็กและ เยาวชนต่างซึมซับแนวคิดและกระแสนิยมบางอย่าง และรับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีแห่งการ

ดำเนินชีวิต ซึ่งบางอย่างนั้นเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กและเยาวชนทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมตามวัย อีกทั้งต้องเผชิญกับสถานการณ์ ที่เป็นอันตรายต่อชีวิต เช่น ปัญหาการดื่มสุรา บุหรี่ ยาเสพติด การพนัน การติดเกมส์ การมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การตกเป็นเหยื่อการบริโภควัตถุนิยม การใช้ความรุนแรง การทะเลาะวิวาท เป็นต้น เห็นได้จากข้อมูลด้านสถิติของกรมบังคับคดี พบว่า จำนวนคดีเด็ก และเยาวชนซึ่งถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯทั่วประเทศ มีจำนวนทั้งหมด 12,602 ราย (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2566)

ตามที่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้กล่าวถึง เป้าหมายหลักของการพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต โดยมีดัชนีความก้าวหน้าของคนประกอบด้วยตัวชี้วัดใน 8 ด้าน ได้แก่ สุขภาพ การศึกษา ชีวิตการงาน รายได้ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ชีวิตครอบครัวและชุมชน การคมนาคมและ การสื่อสาร และการมีส่วนร่วม โดยมีมิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ ในหมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ก็ได้กำหนด วิสัยทัศน์ ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ข้อที่ 2 คือ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ และข้อ 3 คือ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ในส่วนของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ในหมวด 1 บททั่วไป มาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และหลักการในการจัดการศึกษาในมาตรา 7 กล่าว ว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) อนึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ก็ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรมมีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

โดยกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร เป็นหนึ่งในกิจกรรมนักเรียน มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น สำหรับพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติว่า เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบและช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ กิจกรรมลูกเสือจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์เพื่อการอยู่ร่วมกันให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) โดยกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย มีความสามัคคี รู้จักเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อส่วนรวม สังคม และประเทศชาติ นำไปสู่พื้นฐานของวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการลูกเสือไทยเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นประเทศหนึ่งที่มีกิจการลูกเสือที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก เนื่องจากมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ มีพระราชบัญญัติว่าด้วยลูกเสือเป็นกฎหมายสำคัญ ดังที่ พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานแก่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาลูกเสือแห่งชาติ 13 ตุลาคม พ.ศ.2542 ณ พระตำหนักนนทบุรี (สมาคมสโมสรลูกเสืออากาศ, 2542) ความว่า “การลูกเสือเป็นกิจการที่ได้รับการยอมรับว่า มีระเบียบแบบแผนที่ดีมีประสิทธิภาพในการฝึกฝนเยาวชนไทยให้เป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีความ

รับผิดชอบ ทั้งมีความเชื่อมั่นในอันที่จะฝึกหัดปรับปรุงตัวเองให้สามารถพึ่งตนเอง และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวมได้ ท่านทั้งหลายย่อมซาบซึ้งถึงคุณค่าของกิจกรรมลูกเสือตามที่กล่าวมาแล้วเป็นอย่างดี จึงยินดีเข้ามาบริหารงานและสนับสนุนกิจการลูกเสือ ” ของสภาลูกเสือแห่งชาติ

จะเห็นได้ว่างานลูกเสือนั้นสามารถช่วยพัฒนานักเรียนทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวมาในข้างต้น

สำหรับกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีสถานศึกษาจำนวน 10 โรงเรียน จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ถึง ระดับมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติ จึงได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีคุณธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์สุจริต มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัยรักษาศีลธรรม แต่เนื่องจากสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ยังไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ จากที่มาความสำคัญและปัญหาต่างๆดังกล่าว ผู้วิจัยตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งจะดำเนินการไปได้อย่างราบรื่น บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมลูกเสือ เกิดความสำเร็จในการจัดกิจกรรมลูกเสือได้นั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนหางเสือเรือ ที่คอยกำหนดทิศทางของเรือไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในงานลูกเสือ จากการศึกษาข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 การสัมภาษณ์บุคลากร นักเรียน รวมถึงการสัมผัสบรรยากาศการจัดกิจกรรมลูกเสือด้วยตนเอง แล้วจึงได้วิเคราะห์สังเคราะห์สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็กนั้น พบถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษามากที่สุด คือ ด้านผู้บริหาร ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพของการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของสถานศึกษา

กลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยนำเอาแนวการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือ ภายในสถานศึกษาของสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน (สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550) มาประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นข้อมูลเสนอผู้บริหารสถานศึกษาให้จัดการบริหารกิจกรรมลูกเสืออย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงรูปแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้กำกับ/รองผู้กำกับลูกเสือสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 รวมจำนวน 100 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน จำนวน 10 คน ครูผู้กำกับลูกเสือสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จำนวน 80 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียน

ข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

2.2 แบบตรวจสอบเพื่อยืนยันความเหมาะสมของแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยรวม รายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ด้านเพศ มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ร้อยละ 47.00 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 53.00 ด้านขนาดสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดกลาง ร้อยละ 30.00 สถานศึกษาขนาดใหญ่ ร้อยละ 50.00 และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 20.00 ด้านตำแหน่งในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาร้อยละ10.00 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 11.00 และครูผู้สอน ร้อยละ 79.00 ตามลำดับ ด้านวุฒิทางลูกเสือ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิทางลูกเสือ B.T.C. ร้อยละ 71 วุฒิทางลูกเสือ W.B. ร้อยละ 1.00 วุฒิทางลูกเสือ A.L.T.C. ร้อยละ 4 วุฒิทางลูกเสือ A.L.T.ร้อยละ 1 และวุฒิทางลูกเสือ L.T. ร้อยละ 1

2. สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. การวางแผน (planning)	3.67	0.58	มาก	4
2. การจัดองค์การ (Organizing)	3.69	0.60	มาก	3
3. การนำองค์การ (Leading)	3.79	0.62	มาก	1
4. การควบคุม (Controlling)	3.70	0.66	มาก	2
ภาพรวม	3.71	0.58	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (μ = 3.71) และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สูงที่สุด คือการนำองค์กร (μ = 3.79) รองลงมาคือด้านการควบคุม (μ = 3.70) ด้านการจัดองค์กร (μ = 3.69) และด้านการวางแผน (μ = 3.67) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เป็นการศึกษาการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารกิจกรรมลูกเสือ โดยการใช้กระบวนการบริหาร POLC จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ใน

ระดับสูงที่สุด คือ ด้านการนำองค์กร (L) รองลงมาคือ ด้านการควบคุม(C) ด้านการจัดการองค์กร(O) และลำดับสุดท้ายคือด้านการวางแผน(P) สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านการนำองค์กร (L) มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการนำองค์การเป็นภาระหน้าที่สำคัญของผู้บริหารเพื่อให้ทำงานไปสู่เป้าหมาย ผู้บริหารใช้ความสามารถชักจูงหว่านล้อมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามหน้าที่ ดังนั้น หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 จึงต้องให้ความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สร้างเจตคติที่ดี กระตุ้นให้ครูผู้กำกับลูกเสือเห็นความสำคัญต่อลูกเสือ เนตรนารี ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ อีกทั้งควรส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือส่งผลงานเพื่อขอรับรางวัลเชิดชูเกียรติในระดับต่างๆทั้งนี้ควรมีการทบทวนความรู้ทางลูกเสือแก่ครูผู้กำกับลูกเสือ เพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองทางด้านลูกเสืออย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งส่งเสริมพัฒนาให้บุคลากรทางลูกเสือในสถานศึกษา มีคุณวุฒิและมีทักษะทางลูกเสือเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ทิวากร (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนำและการจัดการลูกเสือที่ดีของผู้บริหาร โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม พบว่า ผู้บริหารและครูควรเข้ารับการฝึกอบรมทางลูกเสือ ลูกเสือ จิตอาสา เพื่อนำมาพัฒนากิจการลูกเสือ และผู้บริหารควรมอบหมายงานให้ชัดเจน มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ เสริมทักษะด้านระเบียบ วินัย คุณธรรม จริยธรรมให้แก่ หัวหน้าลูกเสือและครูลูกเสือโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม อีกทั้งจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนลูกเสือมีค่านิยมในการให้ความช่วยเหลือครอบครัว สถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยกระบวนการทางลูกเสือได้ ส่วนข้อที่ปฏิบัติน้อยที่สุดในด้านการนำองค์การคือผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนให้ลูกเสือเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางลูกเสือ และส่งเสริมสถานศึกษา ผู้กำกับลูกเสือส่งผลงานเพื่อขอรับรางวัลเชิดชูเกียรติในโอกาสต่างๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาเท่าที่ควร หรือมีการมอบหมายหน้าที่การจัดกิจกรรมลูกเสือแก่ครูผู้กำกับลูกเสือ แต่ไม่ได้ติดตาม กำกับประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ ผู้บริหารจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมการพัฒนาตนเองให้กับครูผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ เนตรนารี สอดคล้องกับงานวิจัยของมัลลิกา อายุวัฒน์ (2523) เรื่องปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารนอกโรงเรียน ในเขตการศึกษา7 ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน 6 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ด้านหลักสูตรลูกเสือ ด้านกิจกรรม ลูกเสือ และด้านการติดตามผล

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของผู้บริหารในโรงเรียน และผู้บริหารนอกสังกัด โรงเรียน มีปัญหามากกว่าด้านอื่นๆ คือ ปัญหาครูผู้กำกับลูกเสือไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

1.2 ด้านการควบคุม (C) มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า การควบคุมเป็นการตรวจสอบการทำงาน ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตาม แผน อุปสรรคหรือปัญหา แนะนำ ปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับ ศิริกมล พุมมา (2562) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานลูกเสือกับผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และเขต 2 ซึ่งมีผลการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1และ2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการนิเทศ กำกับติดตามการบริหารงานกิจการลูกเสือ ในโรงเรียนจึงสามารถบริหารงานกิจการลูกเสือใน โรงเรียนได้อยู่ในระดับมาก และนำเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษา สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจกรรมนักเรียน สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมาใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษาใน โรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ เขต 2 ทุกปี และมีการจัดการประเมินกองลูกเสือต้นแบบในแต่ละเขตพื้นที่ขึ้น โดยมีการประเมินกองลูกเสือต้นแบบ ได้แก่กองลูกเสือสำรองต้นแบบ กองลูกเสือสามัญต้นแบบ และกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ต้นแบบ กองลูกเสือโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เป็นกองลูกเสือต้นแบบ ในแต่ละประเภทจะได้รับมอบโล่กองลูกเสือต้นแบบ ทำให้กองลูกเสือของโรงเรียนที่อยู่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และเขต 2 มีผลการดำเนินงานกิจการเสือในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการจัดการองค์กร มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารต้องออกแบบ โครงสร้างองค์การ กำหนดบทบาทหน้าที่จัดระเบียบใน การทำงาน จัดสรรคนเหมาะสมกับงานโดยการการตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการจัดการงานให้ เป็นระบบระเบียบ กำหนดวิธีการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐกานต์ เพิ่มอิ่ม (2547) ได้ศึกษาการบริหารคุณภาพงานลูกเสือของโรงเรียนมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อให้บรรลุแนวทางการพัฒนาลูกเสือ 8 ประการของคณะลูกเสือแห่งชาติ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารงานลูกเสือทุกระดับ ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมกิจการลูกเสือ รวมทั้งมีการประเมินผลอย่างเป็น

ระบบและต่อเนื่อง ควรจัดสรรงบประมาณและสื่ออุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างเพียงพอ มีการประสานงานกับองค์กรภายนอก เพื่อขอรับการสนับสนุนกิจการลูกเสือ ในโรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสืออย่างจริงจัง

1.4 ด้านการวางแผน (P) มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุตามนโยบาย เป้าหมาย และพันธกิจ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ การกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน จะทำให้การวางแผนดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือเป็นไปด้วยดี ฉะนั้นจะต้องมี การวางแผนตั้งแต่กระบวนการของการกำหนดสมาชิก การกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน การดำเนินงาน การติดต่อประสานงาน และแผนการติดตามประเมินผลและปรับปรุง สอดคล้องกับ พรทิพย์พา คล้ายกมล (2551) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า 2) ด้านงานวิชาการ สภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูผู้สอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน สถานศึกษาคิดว่ากิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดอยู่นั้น ถูกต้องตามหลักสูตรลูกเสือแล้วจึงจัดทำแผนการสอน ลูกเสือเป็นส่วนน้อย ส่วนการปฏิบัติกิจกรรมการเรียน การสอนลูกเสือเป็นไปตามนโยบาย มีการจัดทำปฏิทิน การปฏิบัติงานการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ตามแผนงาน โครงการสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนด การวัดผล ประเมินผล การนิเทศภายใน การอบรม และการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น ระบบง่ายต่อการนำไปใช้

2. แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน (P) พบว่า ผู้บริหารควรมีแผนพัฒนาระบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา จัดทำหลักสูตรลูกเสือในสถานศึกษาและนโยบายเพื่อให้การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษานั้นเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสภาวะต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวางแผนการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยควรมีผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือเป็นผู้นิเทศก์ และส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้บริหาร ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ เนตรนารี ได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติในระดับต่างๆ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา (Best practice) ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนรัตน์ แก้วเกิด (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย พบว่า กลยุทธ์การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

จากผลการวิจัยประกอบด้วยกลยุทธ์หลักที่ 1 ในเรื่องของการพัฒนาระบบบริหารงานลูกเสือ ซึ่งผู้บริหารต้องกำหนดยุทธศาสตร์ และวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน จัดให้มีการทำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือรายคาบเพื่อส่งเสริมความสามัคคีของลูกเสือ กำหนดนโยบายการบริหารงานลูกเสือ โดยให้ผู้กำกับลูกเสือมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ส่งเสริมให้มีการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดให้มีการเขียนแผนกลยุทธ์งานลูกเสือของโรงเรียน กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานลูกเสือโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ปรับปรุงและพัฒนาระบบงานลูกเสือ อีกทั้งการประเมินและติดตามผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมอย่างลูกเสืออย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินไปแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือ และสอดคล้องกับกฤษณะ คำสุวรรณ (2550) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนโรงเรียนบูรณะศึกษา เขตทุ่งครุกรุงเทพมหานครมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารใน 4 ด้าน คือ ด้านการกำหนด นโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ด้านการนิเทศและติดตาม ด้านการส่งเสริม สนับสนุนด้านการประเมินและรายงาน ผลการวิจัยพบว่า ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผู้ปฏิบัติ ให้ชัดเจนและควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มากยิ่งขึ้น

2.2 ด้านการจัดองค์กร (O) พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานในกองลูกเสือ ทำโครงสร้าง แผนภูมิการบริหารงานลูกเสือ ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่ม/กอง รองผู้กำกับกลุ่ม/กอง และอื่น ๆ ระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอก จัดสรรงบประมาณ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา และผู้บริหารควรเป็น/หรือส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีคุณวุฒิเป็นกรรมการ หรือร่วมเป็นคณะทำงานของการฝึกอบรมหลักสูตรลูกเสือต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยภัทร จีนสุทธิ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ส่วนหนึ่งคือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มกองลูกเสือ โดยผู้บริหารต้องมีควร กำหนดโครงสร้างการบริหารงานของกองลูกเสือและหมู่ลูกเสือตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ควรจัดให้มีผู้กำกับลูกเสือที่ผ่านการอบรมเพียงพอและเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน มีการตรวจการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาในกลุ่ม/กองลูกเสือของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และ

ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ มีแนวทางการบริหารคือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ได้รับการพัฒนาตนเองด้านทักษะด้านวิชาการ เพื่อผู้กำกับลูกเสือที่ผ่านการอบรมนำความรู้และประสบการณ์ นำมาเผยแพร่กับครูในโรงเรียน มีการส่งเสริมให้พัฒนาตนเองด้านวุฒิทางลูกเสือของครูผู้สอนการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ปฏิบัติงาน ตามความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานควรมอบหมายงาน ตามความถนัดและความสามารถให้ความสำคัญกับประสบการณ์หรือความชำนาญของ ผู้บังคับบัญชา การพิจารณาความดีความชอบให้กับผู้บังคับบัญชาลูกเสือเป็นกรณีพิเศษ เมื่อมีผลงานด้านกิจกรรมลูกเสือ และสอดคล้องกับศุภฤกษ์ ศิโรทศ (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป มีแนวทางการบริหารที่สำคัญ คือ 1) สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือให้เพียงพอ หรือ ขอรับการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

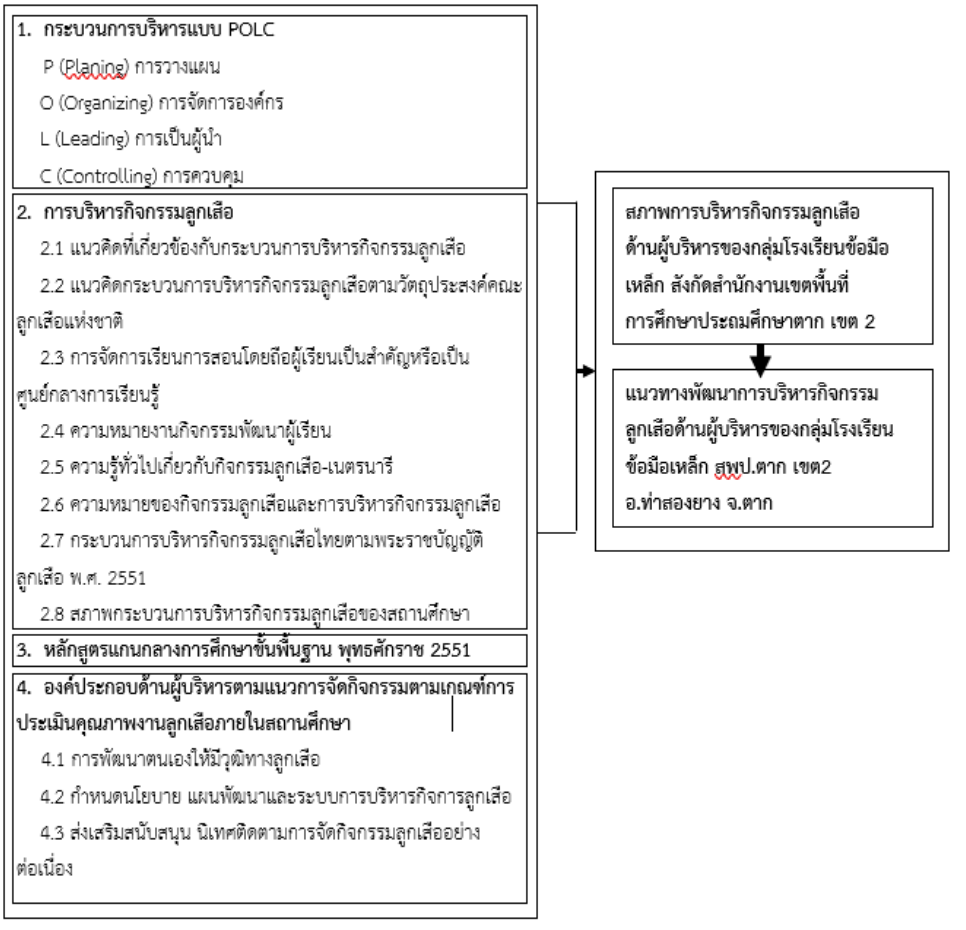
2.3 ด้านการนำองค์กร (L) พบว่า ผู้บริหารควรสร้างเจตคติที่ดีแก่ครูผู้กำกับลูกเสือ กระตุ้นให้เห็นความสำคัญที่มีต่อลูกเสือ เนตรนารี ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือส่งผลงานเพื่อขอรับรางวัลเชิดชูเกียรติในระดับต่างๆ ให้ความสำคัญ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ควรมีการจัดการทบทวนความรู้ทางลูกเสือและจัดกิจกรรมโครงการฝึกอบรมทบทวนผู้กำกับลูกเสือ และการฝึกอบรมนายหมู่ลูกเสือในสถานศึกษาโดยจัดทำเป็นหลักสูตรลูกเสือระยะสั้น โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาทำกิจกรรม เพื่อพัฒนากิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา และผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองทางด้านลูกเสืออย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและมุ่งพัฒนา ส่งเสริมให้บุคลากรทางลูกเสือในสถานศึกษา มีคุณวุฒิและมีทักษะทางลูกเสือเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ ณัฐชนนท์ ยงทรัพย์ (2566) ทำการวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารกับการจัดกิจการลูกเสือในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจการลูกเสือในโรงเรียน มีคุณวุฒิทางลูกเสือ ไม่ต่ำกว่า วูดแบดจ์ 2 ท่อน มีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือถูกต้องตาข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมของลูกเสือทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับมนรัตน์ แก้วเกิด (2558) พบว่าผู้กำกับลูกเสือ จะมีคุณสมบัติในการเป็นผู้กำกับที่ดี สามารถปฏิบัติงานลูกเสือได้ดี ทั้งนี้ อาจมีเป็นผลมาจากการได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหารโรงเรียนที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับลูกเสือ จึงส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองด้านลูกเสืออย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านการควบคุม (C) ผู้บริหารควรมีการกำหนดปฏิทินช่วงในการนิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาและกำกับติดตามการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ โดยมี

ผู้กำกับลูกเสือหรือผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือจากสถานศึกษาอื่นร่วมเป็นผู้นิเทศด้วย ทั้งนี้ควรประเมินจุดเด่น จุดด้อยของกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สรุปผลรางวัลเชิดชูเกียรติของสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือ ผลการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ เพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือประจำปีและสรุปผลงานทางลูกเสือเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างผู้นิเทศก์กับผู้รับการนิเทศ และผู้รับการนิเทศด้วยกันเองในแต่ละระดับชั้น เพื่อนำผลที่ได้จากการกำกับติดตามและประเมินผลของแต่ละกิจกรรมมาปรับปรุง พัฒนาและวางแผนการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ทิวากร (2562) ทำการวิจัยเรื่องการนำและการจัดการลูกเสือที่ดีของผู้บริหาร โรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม พบว่าแนวทางการพัฒนาการนำและจัดการลูกเสือที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจ พิทยาคมด้านการบรรลุผล (Achieving results)นั้น ครูและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนที่จะสอนลูกเสือต้องผ่านการฝึกอบรม มีวุฒิทางลูกเสือและได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือตาม ข้อบังคับของคณะลูกเสือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตร/แผนการจัดกิจกรรม ตามแผนที่กำหนด และมีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และผู้บริหารควรมีการจัด ชั่วโมง PLC ในการสอนลูกเสือทั้งในและนอกสถานศึกษา ส่งเสริม และสนับสนุนให้ขวัญและกำลังใจแก่ บุคลากรทางการลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับ พรทิพย์พา คล้ายกมล (2551) พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ในด้านงานวิชาการนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน ควรมีการจัดทำแผนพัฒนางานวิชาการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนลูกเสือให้สอดคล้องกับหลักสูตร จัดให้มีการวิเคราะห์สภาพโรงเรียนทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่เป็นอยู่จริงเพื่อหาจุดเด่น จุดด้อยและกำหนดแนวทางวิธีการจัดทำเอกสาร คู่มือและปฏิทินการดำเนินงานกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ และการรายงานกิจกรรมลูกเสือให้ชัดเจน แล้วแต่งตั้งผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานตามโครงการ กิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือในโรงเรียน รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรและสิ่ง อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม และเพียงพอกับการดำเนินงานจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีการรายงานกิจกรรมลูกเสือเสนอต่อผู้เกี่ยวข้องทราบพร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้ จากการวิเคราะห์และแปลผลไปใช้ในการตัดสินใจวางแผน พัฒนางานโครงการกิจกรรมการเรียนการ สอนลูกเสือ และการรายงานกิจกรรมลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ทั้งในรูปแบบเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้บูรณาการด้วยหลักการบริหารแบบ POLC ได้แก่การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ตลอดจนศึกษาข้อเสนอแนะจากกลุ่มประชากร เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพดังรูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2566). *รายงานสถิติคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566.* https://www.djop.go.th/storage/files/2/สถิติประจำปี/เล่มสถิติ%20ปีงบ%2066.pdf

กฤษณะ คำสุวรรณ. (2550). *บทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบูรณะศึกษา เขตทุ่งครุกรุงเทพมหานคร.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ณัฐกานต์ เพิ่มอิ่ม. (2546). *การบริหารคุณภาพงานลูกเสือของโรงเรียนมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อให้บรรลุแนวทางการพัฒนาลูกเสือ 8 ประการของคณะลูกเสือแห่งชาติ* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร

ณัฐชนนท์ ยงทรัพย์. (2566). *บทบาทผู้บริหารกับการจัดกิจการลูกเสือในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี.* บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พรทิพย์พา คล้ายกมล. (2551). *สภาพและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

มนรัตน์ แก้วเกิด. (2558). *กลยุทธ์การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย* บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มัลลิกา อายุวัฒน์. (2523). *ปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารนอกโรงเรียน ในเขตการศึกษา7* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

ศิริกมล พุมมา. (2562). *การบริหารงานลูกเสือกับผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

ศุภฤกษ์ ศิโรทศ. (2561). *แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5* [เอกสารนำเสนอ]. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 18 และลำปางวิจัยครั้งที่ 4: เรื่อง บูรณาการงานวิจัยสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน, ลำปาง, ประเทศไทย.

สมาคมสโมสรลูกเสืออากาศ. (2542). *34ปี ลูกเสืออากาศ 2508 – 2542.* นครปฐม : สมาคมฯ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. (2565). *รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2.* http://www.takesa2.go.th/site/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=2998&Itemid=443.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสาม พ.ศ.2566–2570.* https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=13651.

สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือ ภายในสถานศึกษาของสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน.* กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุรศักดิ์ ทิวากร. (2562). *การนำและการจัดการลูกเสือที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุศลกิจพิทยาคม* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

หทัยภัทร จีนสุทธิ. (2563). *รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี*บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

